

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ Π. ΑΛΠΙΤΣΗ
ΚΑΤΑΝΟΩ ΚΕΙΜΕΝΑ & ΕΚΘΕΤΩ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Σύμβολα

☑ Άσκηση κλειστού τύπου

🗑 Άσκηση ανοιχτού τύπου

📦 Άσκηση τράπεζας θεμάτων

👉 Σημαντική σημείωση

→ Βλέπε απάντηση στο βιβλίο: Σ. Π. Αλπίτση, *Περνώντας από τη θεωρία στην πράξη*
– *Νεοελληνική Γλώσσα & Λογοτεχνία Γ' Γενικού Λυκείου*, εκδόσεις αξία

Α΄ ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
- ΆΝΘΡΩΠΟΣ -

1^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α.2. Ο Ανθρώπινος λόγος – Η Γλώσσα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ: σελ. 51-55

ΘΕΜΑ Α: σελ. 54

Επιλεγμένα αποσπάσματα σχετικά με το θέμα όπου εστιάζει η περίληψη:

- Συγκλονίζει το καταπληκτικό βίντεο που έφτιαξαν Ισπανοί μαθητές μαζί με τους καθηγητές τους σε ένα σχολείο της Μούρθια, ευχαριστώντας την Ελλάδα για όσα έχει προσφέρει στην ανθρωπότητα.
- περιγράφει τα επιτεύγματα της χώρας μας σε γλώσσα, επιστήμες και τέχνες.
- «Η Ελλάδα είναι παρούσα σε πολλές πτυχές της καθημερινής μας ζωής».
- μιλάς περισσότερα ελληνικά από όσο νομίζεις».
- ομορφιά και την τελειότητα της ελληνικής γλώσσας, καθώς και για τον ρόλο της στη διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών γλωσσών, και όχι μόνον.
- Οι Έλληνες ήταν ναυτικός λαός και όπου πήγαιναν μετέφεραν και τη γλώσσα τους.
- Είναι μία γλώσσα διαχρονική. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι οι βασικές έννοιες σκέψης και έκφρασης στην αγγλική, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, είναι λέξεις ελληνικές,
- οι ελληνικές λέξεις στους κυριότερους κλάδους των επιστημών αποδεικνύουν την προσφορά της ελληνικής σκέψης
- Ας δούμε, τέλος, και μία Ομηρική λέξη, τη γνωστή αγγλική λέξη «Kiss» που σημαίνει «φίλημα, φιλή, φιλώ».

☞ Η 1^η αναφορά μπορεί να χρησιμεύσει και ως θεματική περίοδος της περίληψης, καθώς σχετίζεται άμεσα με το θέμα εστίασης.

☞ Η τελευταία φράση πρέπει να αξιοποιηθεί, καθώς αποτελεί παράδειγμα που παραπέμπει σε άλλη σημαντική λειτουργία της γλώσσας στην καθημερινή επικοινωνία. Πρέπει, όμως, οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν την προσθήκη στο νόημα και να αποδώσουν το παράδειγμα με ένα υπερώνυμο/γενικό όρο.

✍ Με αφορμή ένα ντοκιμαντέρ που δημιούργησαν Ισπανοί μαθητές, το κείμενο αναδεικνύει την οικουμενική προσφορά της ελληνικής γλώσσας και κουλτούρας. Αρχικά, διαπιστώνεται ότι η ελληνική γλώσσα, που διαδόθηκε από τους Έλληνες ναυτικούς, χάρη στην καλαισθησία και την αρτιότητά της ενέπνευσε άλλες γλώσσες. Παράλληλα, η διαχρονικότητά της διαφαίνεται και από το γεγονός ότι θεμελιώδεις έννοιες της ανθρώπινης σκέψης, όπως επιστημονικοί όροι, αλλά και λέξεις της καθημερινής ζωής, είναι ελληνικές και χρησιμοποιούνται διεθνώς.

(70 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β



Ερώτημα 1^ο : σελ. 54

Κύρια σημεία σχεδιαγραμματικής απάντησης:

Α' Ζητούμενο:

- **περιλαμβάνει τις έννοιες – κλειδιά του κειμένου:** καθώς παραπέμπει στους κινδύνους που αντιμετωπίζει η γλώσσα μας (2^η παρ: «Οι γλωσσικοί βιασμοί είναι καθημερινό φαινόμενο τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο. Ένας εξωγενής κίνδυνος θεωρείται η εισβολή ξένων λέξεων που δεν αφομοιώνονται από τη γλώσσα μας»).
- **συνδέει το κείμενο με την επικαιρότητα**
- **Είναι κυριολεκτικός και αποδίδει με σαφήνεια κι ακρίβεια το κεντρικό θέμα του κειμένου**
- **ελκύει και το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού**

Β' Ζητούμενο:

- **συνιστά έναν δείκτη για την κύρια θέση της ομιλήτριας, δηλαδή ότι η γλώσσα μας κινδυνεύει κυρίως εξαιτίας της ξενομανίας (2^η και 3^η παρ.)**
- **η ομιλήτρια πιστεύει ότι πρέπει να προστατεύσουμε τη γλώσσα μας και κάνει τη σχετική πρότασή της στο τέλος του κειμένου (4^η παρ.)**

Ο τίτλος του Κειμένου 2, «Οι κίνδυνοι τους οποίους αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια η γλώσσα μας», περιλαμβάνει τις έννοιες – κλειδιά του κειμένου: καθώς παραπέμπει στους κινδύνους που αντιμετωπίζει η γλώσσα μας (2^η παρ: «Οι γλωσσικοί βιασμοί είναι καθημερινό φαινόμενο τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο. Ένας εξωγενής κίνδυνος θεωρείται η εισβολή ξένων λέξεων που δεν αφομοιώνονται από τη γλώσσα μας»). Παράλληλα, η φράση του τίτλου «τα τελευταία χρόνια» **συνδέει το κείμενο με την επικαιρότητα**, καταδεικνύοντας ότι η ομιλήτρια θίγει ένα σύγχρονο πρόβλημα, όπως δηλώνεται και στο κείμενο **με τα ρήματα σε χρόνο ενεστώτα και έγκλιση οριστική σε φράσεις** όπως: «Δυστυχώς όμως σήμερα η κακοποίηση της γλώσσας μας είναι γεγονός.» (1^η παρ.), «Ας παρακολουθήσουμε και ορισμένες δραστηριότητες από την καθημερινή μας ζωή» (3^η παρ.), «Η Barbie και η Cindy είναι οι κούκλες των κοριτσιών μας σήμερα», «Τελευταίως και σε ορισμένα “Γραφεία Τελετών” εμφανίστηκε...» (3^η παρ.), «Και τώρα τι πρέπει να γίνει;» (4^η παρ.). Είναι, τέλος, **κυριολεκτικός και αποδίδει με σαφήνεια κι ακρίβεια το κεντρικό θέμα του κειμένου**, ενώ η λέξη «κίνδυνοι» **ελκύει και το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού**, εφόσον φαίνεται ότι πρόκειται για σοβαρό φαινόμενο της σημερινής εποχής. **Επομένως, ο τίτλος είναι αποτελεσματικός. Παράλληλα, ο τίτλος συνιστά έναν δείκτη για την κύρια θέση της ομιλήτριας**, δηλαδή ότι η γλώσσα μας κινδυνεύει κυρίως εξαιτίας της ξενομανίας που μας έχει καταβάλει (2^η και 3^η παρ.) και, **κατά συνέπεια, τονίζει ότι πρέπει να την προστατεύσουμε (4^η παρ.)**.



Ερώτημα 2^ο : σελ. 54

α.

👉 **κύρια θέση της απάντησης:** το παράδειγμα τεκμηριώνει/αποδεικνύει το επιχείρημα.

Οι συγγραφείς στην αρχή της δεύτερης παραγράφου αναφέρουν την άποψη καθηγητών γλωσσολόγων που μιλούν για «την ομορφιά και την τελειότητα της ελληνικής γλώσσας, καθώς και για τον ρόλο της στη διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών γλωσσών». Η θέση αυτή τεκμηριώνεται στο τέλος του κειμένου με την παράθεση ενός παραδείγματος από τα γλωσσικά δάνεια της ελληνικής στην αγγλική και, πιο συγκεκριμένα, την «Ομηρική λέξη, τη γνωστή αγγλική λέξη «Kiss» που σημαίνει «φίλημα, φιλί, φιλώ» και η οποία προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα «κυνέω-κυνώ» που σημαίνει «φιλώ» και στην προστακτική γίνεται «κύσον». Οι μαθήτριες μας ενημερώνουν μάλιστα ότι αυτός ο τύπος της προστακτικής απαντά στην Οδύσσεια, στο σημείο όπου ο Οδυσσέας επιστρέφει από την Ιθάκη και απαλλάσσει την Πηνελόπη από τους μνηστήρες και τότε εκείνη, μόλις τον αναγνωρίζει, τρέχει προς αυτόν και του λέει «Κύσον με», δηλαδή «Φίλησέ με!», ακριβώς όπως στην αγγλική γλώσσα: «Kiss me!».

βi)

👉 Τα εισαγωγικά **αποτελούν τον τίτλο** (μεταφρασμένο στα ελληνικά) του βίντεο των Ισπανών μαθητών από τη Μούρθια, το οποίο είναι αφιερωμένο στα επιτεύγματα της χώρας μας σε γλώσσα, επιστήμες και τέχνες. Ταυτόχρονα, βέβαια, αυτός ο τίτλος **μεταφέρει τον εμφατικά τον θαυμασμό και την επιδοκιμασία τους** για την ελληνική κουλτούρα που κληροδοτήθηκε σε όλη την ανθρωπότητα.

βii)

👉 Τα εισαγωγικά **μεταφέρουν σε ευθύ λόγο την άποψη** του καθηγητή λατινικών Αριστείδη Μίνγκεθ που σημειώνει ότι οι ελληνικές επιρροές είναι πολλές και αφορούν σε ποικίλες πτυχές της ζωής, αλλά δεν γίνονται πάντα αντιληπτές.

Ερώτημα 3^ο : σελ. 55

👉 **ζητούμενο της άσκησης:** οι υπογραμμισμένες λέξεις πρέπει να χρησιμοποιηθούν σε προτάσεις/περιόδους με άλλη σημασία, κυριολεκτική:

👉 Ο βιασμός στιγματίζει για πάντα μία γυναίκα.

👉 Η εισβολή των Γερμανών στην Αθήνα στις 27 Απριλίου 1041 βρήκε τους Αθηναίους κλεισμένους στα σπίτια τους, με κλειστά πορτοπαράθυρα και άδειους δρόμους.

👉 Οι αγωγοί του νερού διατρέχουν υπογείως την πόλη.

👉 Οι ηθοποιοί Αντζελίνα Τζολί και Μπρατ Πιτ έχουν υιοθετήσει τρία παιδιά.

ΘΕΜΑ Γ: σελ. 55

🔗 Οι ηρωίδες του αποσπάσματος επινόησαν μια δική τους γλώσσα. Ειδικότερα, με τον **σύντομο διάλογο/στιχομυθία** που αναπτύσσεται μεταξύ τους, «-ΕΥ-ΠΟ; ΛΥ-ΠΟ; -ΛΥ-ΠΟ, ΛΥ-ΠΟ, απάντησε εκείνη πειστωμένα», τα δυο κορίτσια φαίνεται ότι έχουν δημιουργήσει έναν δικό τους κώδικα, ώστε να επικοινωνούν χωρίς να τις αντιλαμβάνονται οι μεγάλοι, ιδίως όταν μοιράζονται τα συναισθήματά τους. Στο συγκεκριμένο περιστατικό η Μυρτώ απαντά με παράπονο και λύπη στην αδελφή της, που τη θεωρεί υπεύθυνη για την επίπληξη που δέχτηκε από τον παππού. Στη συνέχεια, μέσω του **προσωπικού σχολίου της αφηγήτριας**, «Αυτά δεν είναι βυζαντινά, αλλά μια δική μας γλώσσα, που μόνο οι δυο μας την καταλαβαίνουμε», η αφηγήτρια αποκαλύπτει ότι αυτή η ξεχωριστή «δική τους» γλώσσα τις συνδέει, αναδεικνύοντας έτσι τον ιδιαίτερο δεσμό που έχουν ως αδελφές, αλλά και ως έφηβες που μοιράζονται παρόμοιους προβληματισμούς και βιώματα. Τέλος, με τη **φανταστική οπτικοκινητική εικόνα** του Ίκαρου, «Να' χα τώρα φτερά σαν του Ίκαρου, θα μπορούσα να πέταγα από χώρα σε χώρα και να ρώταγα όλα τα παιδιά του κόσμου: ΕΥ-ΠΟ; ΛΥ-ΠΟ;», η μικρή ηρωίδα ενώνεται νοερά με όλα τα παιδιά του κόσμου, που θα ήθελε να γνωρίζει αν είναι ευτυχισμένα ή δυστυχισμένα.

Προσωπικά πιστεύω ότι ένας νέος/μία νέα της ηλικίας μου αισθάνεται ΕΥ-ΠΟ όταν έχει φίλους που τον καταλαβαίνουν και γενικότερα ανθρώπους που του δείχνουν αγάπη και τον υποστηρίζουν σε κάθε φάση της ζωής, γιατί παύει να νιώθει μόνος και αισθάνεται περισσότερη αυτοπεποίθηση. Αντιθέτως, εμείς οι νέοι νιώθουμε ΛΥ-ΠΟ όταν βιώνουμε την κοινωνική απόρριψη, όταν οι άλλοι δεν μας καταλαβαίνουν και υποτιμούν τα προβλήματα ή κάθε στόχο που επιτυγχάνουμε.

(196 λέξεις)

→ **Εντόπισε τους παραπάνω κειμενικούς δείκτες στο βιβλίο: Σ. Π. Αλπίτση, Περνώντας από τη θεωρία στην πράξη – Νεοελληνική Γλώσσα & Λογοτεχνία Γ' Γενικού Λυκείου, εκδόσεις αξία**

→ **διάλογος/στιχομυθία:** σελ. 440-441

→ **σχόλιο αφηγήτριας:** σελ. 442

→ **φανταστική εικόνα:** σελ. 255 & 441

ΘΕΜΑ Δ : σελ. 55

Κείμενο επιχειρηματολογίας:

- Λογική απόδειξη του θέματος με ορθά επιχειρήματα (έγκυρα και αληθή).
- Κυριολεκτική γλώσσα και άλλες γλωσσικές επιλογές της επιχειρηματολογίας: εδώ θα χρησιμοποιήσουμε: ρητορικό ερώτημα, ειδικούς όρους, διαρθρωτικές λέξεις-φράσεις που δηλώνουν: αίτιο, αποτέλεσμα, συμπέρασμα κ.τλ.
- Αναφορά στην αφορμή επαφής με το θέμα: Στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας μελετήσατε κείμενα σχετικά με τη γλώσσα, παρακολουθήσατε το βίντεο στο οποίο αναφέρεται το κείμενο 1 και άλλο πλούσιο οπτικο-ακουστικό υλικό.
- Αυστηρή οργάνωση.

- Ο προβληματισμός του κοινού θα επιτευχθεί τόσο μέσω της απόδειξης όσο και μέσω της επιλεκτικής χρήσης συνυποδηλωτικής, συναισθηματικά φορτισμένης γλώσσας, α' πληθυντικού.



σελ. 56: Κρατώ σημειώσεις από τα κείμενα αναφοράς που θα με βοηθήσουν να αποδείξω τις θέσεις μου και να εμπλουτίσω το περιεχόμενο του κειμένου που θα γράψω.

Κείμενο 1:

- ✓ Συγκλονίζει το καταπληκτικό βίντεο που έφτιαξαν Ισπανοί μαθητές μαζί με τους καθηγητές τους σε ένα σχολείο της Μούρθια, ευχαριστώντας την Ελλάδα για όσα έχει προσφέρει στην ανθρωπότητα.
- ✓ «Ευχαριστούμε Ελλάδα, κληρονομιά μας!»: περιγράφει τα επιτεύγματα της χώρας μας σε γλώσσα, επιστήμες και τέχνες.
- ✓ Στην αρχή του επτάλεπτου αφιερώματος ο καθηγητής λατινικών, Αριστείδης Μίνγκεθ, λέει χαρακτηριστικά: «Περισσότερα πράγματα απ' όσα νομίζετε είναι ελληνικά. Αν δεν το ξέρεις, μιλάς περισσότερα ελληνικά από όσο νομίζεις».
- ✓ Οι καθηγητές γλωσσολόγοι μιλούν για την ομορφιά και την τελειότητα της ελληνικής γλώσσας, καθώς και για τον ρόλο της στη διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών γλωσσών, και όχι μόνον.
- ✓ Είναι μία γλώσσα διαχρονική. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι οι βασικές έννοιες σκέψης και έκφρασης στην αγγλική, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, είναι λέξεις ελληνικές
- ✓ Ακόμη, οι ελληνικές λέξεις στους κυριότερους κλάδους των επιστημών αποδεικνύουν την προσφορά της ελληνικής σκέψης.
- ✓ μία Ομηρική λέξη, τη γνωστή αγγλική λέξη «Kiss» που σημαίνει «φίλημα, φιλή, φιλώ».

Κείμενο 2:

- ✓ **χρήσιμη γενική διαπίστωση:** Δυστυχώς όμως σήμερα η κακοποίηση της γλώσσας μας είναι γεγονός.
- Συμπτώματα:** ✓ Ένας εξωγενής κίνδυνος θεωρείται η εισβολή ξένων λέξεων που δεν αφομοιώνονται από τη γλώσσα μας.
- ✓ **ξενόγλωσσες ονομασίες:** make up rouge, Crayon, Luck, After Shave... Nes cafe ή Espresso ή Capuccino... Fast-food ή σε κάποιο Restaurant. = καθημερινά προϊόντα περιποίησης// Σε ένα break της δουλειάς μας πεταγόμαστε στην αγορά με τις φίλες μας, τη Σάντυ, τη Μάγκυ, τη Ριάννα. = ξένα ονόματα αντί ελληνικών. // Η διαφήμιση πραγματοποιείται με τους τίτλους και τις ξενόγλωσσες φωτεινές επιγραφές = περιβάλλοντα ερεθίσματα // Η Barbie και η Cindy είναι οι κούκλες των κοριτσιών μας σήμερα = δραστηριότητες από την καθημερινή μας ζωή // Στην αναμετάδοση ενός derby δεν υπάρχει τερματοφύλακας αλλά goalkeeper και οι center και back κάνουν shoot και βάζουν goal = διασκέδαση
- Αίτια:** ✓ Οι αγωγοί εισόδου αυτών των λέξεων είναι: η διαφήμιση, η τέχνη, η επιστήμη και η τεχνολογία.
- ✓ τα μέσα ενημέρωσης
- ✓ Η υπόθεση της γλώσσας είναι υπόθεση όλων μας: υπόθεση ατομική, συλλογική και κρατική.

🔗 Στο υπόδειγμα που ακολουθεί έχει χρησιμοποιηθεί πορτοκαλί γραφή σε σημεία που εμπνεύστηκε ο πομπός από τα κείμενα αναφοράς που μελέτησε. Επίσης, τα επιχειρήματα που «έχτισε» ο/η συγγραφέας έχουν εμπλουτιστεί με τη βοήθεια του υλικού που μελέτησε στις σελίδες της ενότητας του βιβλίου (σελ. 26-27, 29-31)

Το βίντεο-αφιέρωμα στην ελληνική γλώσσα και πολιτισμική κληρονομιά που ετοίμασαν μαθητές από τη Μούρθια της Ισπανίας και το οποίο παρακολουθήσαμε στην τάξη στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας, ήταν για όλους μας μία συγκλονιστική εμπειρία. Ωστόσο, αν και τα ελληνικά είναι η μητρική μας γλώσσα, οι περισσότεροι τα μιλάμε στοιχειωδώς. Το φαινόμενο είναι ασφαλώς πολυπαραγοντικό.

Στην αρχή του επτάλεπτου αφιερώματος ο καθηγητής λατινικών, Αριστείδης Μίνγκεθ υποστήριξε ότι αλλόγλωσσοι λαοί μιλούν περισσότερα ελληνικά από όσο νομίζουν. Αρχικά, η ελληνική γλώσσα είναι διαχρονική. Στην αρχαιότητα ήταν η βασική γλώσσα με την οποία επικοινωνούσαν οι Μεσογειακοί λαοί, εξού και επηρέασε τη διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών γλωσσών, και όχι μόνον. Γι' αυτό πολλά επιτεύγματα στις επιστήμες και τις τέχνες δηλώθηκαν για πρώτη φορά στα ελληνικά με λέξεις όπως «θέατρο», «μαθηματικά», «αστρονομία», οι οποίες εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται σε πολλές γλώσσες του κόσμου. Ειδικότερα, οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν το θέατρο μέσο παιδευτικό, εφόσον οι θεατές διδάσκονταν το μέτρο. Έπειτα, ο φιλοσοφικός λόγος συντέλεσε στη διεύρυνση των οριζόντων του ανθρώπου, καθώς μέσα από αυτόν διαδόθηκαν οι αρχές της σύγχρονης επιστήμης. Η συμβολή, επομένως, της ελληνικής γλώσσας στη διαμόρφωση του ελληνικού αλλά και παγκόσμιου πολιτισμού ήταν και εξακολουθεί να είναι καθοριστική.

Μολαταύτα, σήμερα η γλώσσα μας κακοποιείται καθημερινά. Κύριο σύμπτωμα αυτής της κακοποίησης είναι η χρήση ξένων λέξεων. Πιο συγκεκριμένα, στην καθημερινότητά μας χρησιμοποιούμε πλήθος προϊόντων ξενικής προέλευσης και ονομασίας, ενώ παράλληλα συναντάμε παντού ξενόγλωσσες φωτεινές επιγραφές καταστημάτων. Συχνά, μάλιστα, οι γονείς δίνουν ξένα ονόματα στα παιδιά τους, τα οποία παίζουν και διασκεδάζουν με την Barbie και τη Cindy ή υποδύονται τον «σούπερ-μαν», την ίδια στιγμή που έχουν μάθει να πληκτρολογούν εντολές στα αγγλικά πριν καλά-καλά μάθουν να γράφουν και να διαβάζουν στα ελληνικά! Η ευθύνη, ασφαλώς, μοιράζεται. Πρωτίστως, βαρύνει την επίσημη πολιτεία που δεν έχει φροντίσει για την ανανέωση της διδασκαλίας των γλωσσικών μαθημάτων και ιδίως αυτού της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, με αποτέλεσμα οι νέοι να αδιαφορούν για τη γλωσσική τους καλλιέργεια. Ίσως γι' αυτό είναι τόσο επιρρεπείς στη διαφήμιση και στα ξένα πρότυπα ζωής και κατανάλωσης που προβάλλει όσο και στα μέσα ενημέρωσης που λαϊκίζουν κακοποιώντας της ελληνική γλώσσα. Τέλος, καθένας μας φέρει ευθύνη για την ποιότητα του λόγου που χρησιμοποιεί, ιδίως αν είμαστε αδιάφοροι απέναντι στο πρόβλημα.

Συγκεφαλαιώνοντας, μπορεί κάποιος να αρνηθεί ότι σήμερα η ελληνική γλώσσα, αυτός ο ανεκτίμητος πολιτισμικός θησαυρός, κακοποιείται; Ας υπευθυνολογηθούμε και ας παραδεχτούμε ότι η υπόθεση της γλώσσας είναι υπόθεση όλων μας: υπόθεση ατομική, συλλογική και κρατική.

(398 λέξεις)

2^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α.2. Ο Ανθρώπινος λόγος – Η Γλώσσα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ: σελ. 57-62

ΘΕΜΑ Α: σελ. 60

Επιλεγμένα αποσπάσματα σχετικά με το θέμα όπου εστιάζει η περίληψη:

- Από τον τρόπο που οι νέοι μεταχειρίζονται τη γλώσσα εξαρτάται, κυρίως, η σχολική επίδοση
- η πρόσληψη της γνώσης έχει άμεση σχέση με τις γλωσσικές τους δυνατότητες, στις οποίες οφείλεται εν πολλοίς η αντιληπτική ικανότητα και η δεκτικότητά τους.
- ο ρόλος του σχολείου στην καλλιέργεια της γλωσσικής παιδείας δεν πρέπει να αγνοηθεί. Μέσα από όλα τα διδασκόμενα μαθήματα ο μαθητής θα μάθει να προσεγγίζει διάφορες πλευρές της γλώσσας
- Η σωστή γλωσσική παιδεία που θα προσφέρει το σχολείο εγγυάται και τη διαφύλαξη της γλωσσικής μας ταυτότητας και κληρονομιάς.
- Οι γλώσσες, όπως είναι γνωστό, φθείρονται και απειλούνται.
- Ο κίνδυνος αυτός είναι ορατός ιδιαίτερα σήμερα εξαιτίας της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας που απειλεί τις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες.
- υπάρχει ακόμη ένας κίνδυνος που δημιουργείται με την κακομεταχείριση και στρέβλωση των λέξεων, γεγονός που συμβαίνει, όταν οι ποικιλώνυμες εξουσίες, μικρές ή μεγάλες, θέλουν να υπηρετήσουν ανομολόγητες σκοπιμότητες ή να προπαγανδίσουν.
- Η γλωσσική παιδεία είναι αυτή που θα προσφέρει τις κατάλληλες αντιστάσεις για την προστασία της γλώσσας αλλά και της δημοκρατίας.

☞ Χρειάζεται προσεκτική μελέτη όλης της παραγράφου, ώστε να γίνει πλήρως κατανοητό το θέμα της, προκειμένου ο μαθητής/η μαθήτρια να συλλάβει/συντάξει μία φράση που θα χρησιμεύσει ως θεματική περίοδος της περίληψης.

☞ Πρέπει να προσεχθεί ότι στο μέσον της παραγράφου ο γράφων εκφράζεται σε α' πληθυντικό πρόσωπο («Η σωστή γλωσσική παιδεία...διαφύλαξη της γλωσσικής μας ταυτότητας και κληρονομιάς»), γιατί αναφέρεται στην εθνική γλώσσα, την ελληνική.

 Στην παράγραφο ο συγγραφέας συναρτά τη γλωσσική καλλιέργεια με τη διαφύλαξη της ελληνικής ταυτότητας. Πρωτίστως, παρατηρεί ότι, εφόσον η γλωσσική παιδεία σχετίζεται άμεσα με άλλες σημαντικές νοητικές λειτουργίες που καθορίζουν τον βαθμό αφομοίωσης της γνώσης, η συμβολή του σχολείου πρέπει να αναγνωρισθεί. Έτσι, θα προστατευθεί η εθνική ταυτότητα-παράδοση που σήμερα απειλείται εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης, αλλά και της προπαγάνδας που

μεθοδεύουν διάφορα κέντρα εξουσίας. Συνεπώς, η γλωσσική καλλιέργεια θα διαφυλάξει την εθνική γλώσσα, καθώς και το δημοκρατικό πολίτευμα.

(77 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β

☒ Ερώτημα 1^ο : σελ. 60-61

α. Λαθεμένη, γιατί στη 2^η παρ. του Κειμένου 1 αναφέρει: «Αν ο μαθητής δεν έχει γλωσσική αυτάρκεια, δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε εκπαιδευτικές διαδικασίες σύνθετες, ώστε να συμμετέχει ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και να αναπτύξει την κρίση του, που είναι το ζητούμενο».

β. Σωστή, γιατί στην 3^η παρ. του Κειμένου 1 αναφέρει: «Μέσα από όλα τα διδασκόμενα μαθήματα ο μαθητής θα μάθει να προσεγγίζει διάφορες πλευρές της γλώσσας...των Μαθηματικών, της Φυσικής, της Χημείας»

γ. Λαθεμένη, γιατί στην 1^η παρ. του Κειμένου 2 αναφέρει: «...θα χαρώ να μοιραστώ μαζί σας κάποιες σκέψεις και διαπιστώσεις και να θυμίσω κάποιες καλές πρακτικές για να βοηθήσουμε τα παιδιά μας στη μελέτη του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Γλώσσας...»

δ. Σωστή, γιατί στην 3^η παρ. του Κειμένου 2 αναφέρει: «Και επειδή διδάσκουμε περισσότερο με αυτό που είμαστε και λιγότερο με αυτά που λέμε, αν θέλουμε να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά μας...»

ε. Λαθεμένη, γιατί στην 3^η παρ. του Κειμένου 2 αναφέρει: «Με όχημα την όμορφη ελκυστική ιστορία...το παιδί εσωτερικεύει και τη δομή της γλώσσας, τη γραμματική, το συντακτικό και εμπλουτίζει το λεξιλόγιό του, χωρίς κόπο και άγχος».

Ερώτημα 2^ο : σελ. 61



Ρήματα που δηλώνουν αναγκαιότητα στο κείμενο 2 είναι:

- ✓ 2^η παρ: «**Χρειάζεται**, δηλαδή, **να** ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά μας στη γνώση και τη σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας στην καθημερινότητά μας».
- ✓ 2^η παρ: **Πρέπει**, ακόμη, **να** πείσουμε το παιδί να εγκαταλείψει τα greeklish.
- ✓ 2^η παρ: **Είναι χρέος μας να** το παρακινήσουμε να γνωρίσει καλύτερα τη μητρική του γλώσσα, να μάθει τη δομή και τους μηχανισμούς λειτουργίας της...»
- ✓ 3^η παρ: «Και επειδή διδάσκουμε περισσότερο με αυτό που είμαστε...**πρέπει εμείς οι ίδιοι να** είμαστε πρότυπο αγάπης για τη γλώσσα. **Εμείς οι ίδιοι είναι ανάγκη να** μιλούμε σωστά Ελληνικά και να αποφεύγουμε να νοθεύουμε τον λόγο μας...Να είμαστε πρότυπο φιλιανγνωσίας, να διαβάζουμε και να συζητούμε...να επισκεπτόμαστε με το παιδί μας συχνά το βιβλιοπωλείο και τη δανειστική βιβλιοθήκη της περιοχής μας».

Τα παραπάνω ρήματα εκφράζονται σε δεοντική τροπικότητα και δηλώνουν το χρέος, εφόσον **το κείμενο έχει ως θέμα την ευθύνη του οικογενειακού περιβάλλοντος στη γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού**. Με άλλα λόγια, εφόσον η ομιλήτρια, ως εκπαιδευτικός και γονέας η ίδια, απευθύνεται άμεσα σε γονείς, προσπαθεί, χρησιμοποιώντας τα ρήματα με κατάλληλο τρόπο, να εγείρει το αίσθημα του χρέους

που έχουν, ώστε με τις κατάλληλες πρωτοβουλίες να συναισθανθούν ότι πρέπει να συμβάλλουν στη γλωσσική καλλιέργεια των παιδιών τους.

β.

📖 Το Κείμενο 2 κλείνει αξιοποιώντας στον επίλογό του ως **τεκμήριο την αυθεντία του διακεκριμένου Έλληνα γλωσσολόγου Γ. Μπαμπινιώτη**: «προκειμένου για τη μητρική μας γλώσσα...η δε κατάκτησή της θα είναι για πάντα “έργο ζωής”» **με σκοπό να ενισχύσει τις απόψεις της συγγραφέως/ομιλήτριας** που έχουν προηγηθεί αναφορικά με το χρέος των γονέων να φροντίσουν για τη γλωσσική καλλιέργεια των παιδιών τους και οι οποίες συνοψίζονται στο τελικό συμπέρασμα: «Γι’ αυτό, ας χαμηλώσουμε την τηλεόραση, ας μιλήσουμε περισσότερο με τα παιδιά μας, ας διαβάζουμε περισσότερο, ας μιλήσουμε για Γλώσσα!».

Ερώτημα 3^ο : σελ. 61

📖 Γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο συγγραφέας του Κειμένου 1 επικαλείται τη λογική του αναγνώστη, προκειμένου να τον πείσει για την αξία-αναγκαιότητα της γλωσσικής καλλιέργειας είναι:

- ✓ **στον υποθετικό λόγο συνδυάζονται ρήματα που δηλώνουν υπόθεση-ενδεχόμενο** («Αν ο μαθητής δεν έχει γλωσσική αυτάρκεια») **και δυνατότητα** (απόδοση υποθετικού λόγου): «δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε εκπαιδευτικές διαδικασίες σύνθετες...».
- ✓ **αποφαντικές προτάσεις με ρήματα σε έγκλιση οριστική που δηλώνουν το βέβαιο-πραγματικό**: «γυμνάζει τη σκέψη, διαμορφώνει το πνεύμα και το φρόνημα...».
- ✓ **διαρθρωτικές λέξεις-φράσεις που δηλώνουν**: αποτέλεσμα («ώστε να συμμετέχει ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία»), αιτία («γιατί γυμνάζει τη σκέψη...»).

Γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο συγγραφέας του Κειμένου 1 επικαλείται το συναίσθημα του αναγνώστη, προκειμένου να τον συγκινήσει για την αξία της γλωσσικής παιδείας και να τον πείσει, κατά συνέπεια, να την επιδιώξει είναι:

- ✓ **η ποιητική/λογοτεχνική γλώσσα με τη συχνή χρήση μεταφορικών εκφράσεων και προσωποποιήσεις αφηρημένων εννοιών**: «δύναμη παιδευτική», «γυμνάζει τη σκέψη», «αποδεσμεύει τις δυνάμεις της ψυχής», «Βοηθά τον νέο να δώσει μορφή...», «ο νους ατροφεί».
- ✓ **ρήματα σε α’ πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο**: «μας φέρνει σε επαφή...την πολιτισμική μας κληρονομιά».
- ✓ **στομφώδες ύφος με έντονες λέξεις που επαναλαμβάνονται**, όπως «δύναμη παιδευτική», «αποδεσμεύει τις δυνάμεις της ψυχής».

ΘΕΜΑ Γ : σελ. 62

📖 Κατά τη γνώμη μου **το βασικό θέμα του ποιήματος είναι η αξία της εμπειρικής γνώσης**. Αρχικά, το ποιητικό υποκείμενο δίνει έμφαση από τον τίτλο ακόμη, «Μαθητεία», στη διαδικασία της εμπειρικής μάθησης, εξού και **ομόρριζα της λέξης αυτής επαναλαμβάνονται** σε πολλούς στίχους: «Μαθαίνεται...Μαθαίνεται...να μάθουν ...Μαθήματα...να μαθαίνουν...μαθαίνουν». Έτσι, αισθητοποιείται ότι

συναισθήματα, όπως η αγάπη, η θλίψη, η έκσταση μαθαίνονται «από μέσα», δηλαδή ο άνθρωπος τα βιώνει πηγαία μέσα από τις συγκυρίες της ζωής που τον διαμορφώνουν. Στη συνέχεια, **μέσω της προσωποποίησης** των φυσικών πλασμάτων, όπως τα ψάρια και τα πουλιά, «Τ' άφωνα ψάρια δεν πηγαίνουν //Σχολείο...//Τα ερωτικά πουλιά δε μελετούν//Μαθήματα αγάπης», το ποιητικό υποκείμενο επαληθεύει ότι τα πλάσματα της θάλασσας, αν και σιωπηλά, εκστασιάζονται από την ομορφιά της, όπως και τα πουλιά που κελαηδούν μελωδικά, σαν να συνθέτουν αυτοσχεδιάζοντας ένα ερωτικό τραγούδι. Τέλος, **η μεταφυσική οπτικο-ακουστική εικόνα** των Αγγέλων που «συλλαβίζουν τον έρωτα μες στην ουράνιαν ερημία», αναπαριστά αυτές τις θεϊκές οντότητες, φύλακες του ουρανού και των αγαθών ανθρώπων, που γνωρίζουν ότι η Αγάπη δεν χρειάζεται πολλά λόγια για να ειπωθεί, αλλά είναι μία εσωτερική φωνή σαν μουσική, σαν ένας ψαλμός Αγγέλων, που ακόμη και μέσα στην απόλυτη σιωπή βρίσκει τρόπο να εκδηλωθεί.

Προσωπικά, διαβάζοντας το ποίημα, σκέφτηκα ότι πράγματι οι άνθρωποι, μαθαίνουμε μέσα από τις εμπειρίες μας που μας συγκινούν. Οι στίχοι, τέλος, μου μετέδωσαν τον ενθουσιασμό για την ομορφιά της ζωής, αλλά και τη δύναμη της αγάπης που μας καθορίζει και ταυτόχρονα διαπαιδαγωγεί-ηθικοποιεί.

(200 λέξεις)

Άλλο βασικό θέμα: Η δύναμη της Αγάπης.

Σχετικοί κειμενικοί δείκτες:

- επανάληψη της λέξης «αγάπη»
- λυρικές εικόνες: «Τ' άφωνα ψάρια δεν πηγαίνουν Σχολείο...//Τα ερωτικά πουλιά δε μελετούν...»
- ρήματα σε μη συνοπτικό/εξακολουθητικό ποιόν ενέργειας που δηλώνουν τη διαχρονική δύναμη του συναισθήματος

Άλλο βασικό θέμα: Η Αγάπη ως γενεσιουργός δύναμη της ποίησης.

- Επανάληψη της λέξης «σιωπή»: η αγάπη εμπεδώνεται σιωπηλά μέσα από τις σκέψεις που κάνει εκείνος που αγαπά ό,τι τον περιβάλλει
- Οπτικο-ακουστική εικόνα των «ερωτικών πουλιών» (ποίηση σαν μελωδικό τραγούδι)

σχήμα παρομοίωσης: «γλώσσα της Αγάπης» με τη «Μουσική»

→ **Εντόπισε τους παραπάνω κειμενικούς δείκτες στο βιβλίο:** Σ. Π. Αλπίτση, *Περνώντας από τη θεωρία στην πράξη – Νεοελληνική Γλώσσα & Λογοτεχνία Γ' Γενικού Λυκείου*, εκδόσεις αξία

→ **σχήμα επανάληψης:** σελ. 19

→ **σχήμα προσωποποίησης:** σελ. 268

→ **φανταστική εικόνα:** σελ. 255

→ **ρήματα σε μη συνοπτικό/εξακολουθητικό ποιόν ενέργειας:** σελ. 236

→ **σχήμα παρομοίωσης:** σελ. 266

ΘΕΜΑ Δ : σελ. 62

Επιστολή του αρχισυντάκτη της μαθητικής εφημερίδας προς το συμβούλιο των καθηγητών του σχολείου (Κείμενο επιχειρηματολογίας):

- **Εξωτερικά χαρακτηριστικά:** πάνω δεξιά αναγραφή τόπου και ημερομηνίας, προσφώνηση, επιφώνηση.
- **Εσωτερικές αναφορές:** επίλογος με αίτημα προς τον αποδέκτη.
- Λογική απόδειξη του θέματος με ορθά επιχειρήματα (έγκυρα και αληθή) και τεκμήρια όπως παραδείγματα από τη σχολική ζωή.
- Αυστηρή οργάνωση.
- Κυριολεκτική γλώσσα και άλλες γλωσσικές επιλογές της επιχειρηματολογίας που θα χρησιμοποιήσουμε εδώ: ακριβολογία, ειδικούς όρους, διαρθρωτικές λέξεις-φράσεις που δηλώνουν: αίτιο, αποτέλεσμα, συμπέρασμα κ.τλ.
- Ο πομπός ενδείκνυται να εκφραστεί σε α' πληθυντικό, εκπροσωπώντας έτσι το σύνολο των συμμαθητών/συμμαθητριών, ώστε να ενισχύσει το κύρος των προτάσεων-αιτημάτων του και την αποδεικτική αξία του περιεχόμενου της επιστολής του. Το β' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί επιλεκτικά, προκειμένου ο πομπός να απευθυνθεί άμεσα στους αποδέκτες εκπαιδευτικούς, ιδίως στο Β' Σκέλος.



σελ. 63: Κρατώ σημειώσεις από τα κείμενα αναφοράς που θα με βοηθήσουν να αποδείξω τις θέσεις μου και να εμπλουτίσω το περιεχόμενο του κειμένου που θα γράψω.

Κείμενα 1:

- ✓ Η γλώσσα είναι μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις του ανθρώπου, αφού χάρη σ' αυτή ανέπτυξε τον λόγο, που αποτελεί τη βάση του πολιτισμού. (Α' Σκέλος)
- ✓ δεν είναι δυνατόν να μιλήσει κανείς για παιδεία και εκπαίδευση χωρίς να αναφερθεί στη γλώσσα, που είναι φορέας μορφωτικών αγαθών και στην οποία στηρίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα (Α' Σκέλος)
- ✓ το εκπαιδευτικό σύστημα, σε όλες του τις βαθμίδες, θα πρέπει να προτάσσει μεταξύ των βασικών του στόχων την εξασφάλιση των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη των γλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών (Α' Σκέλος)
- ✓ γλωσσική αυτάρκεια (Α' Σκέλος)
- ✓ να ανταποκριθεί σε εκπαιδευτικές διαδικασίες σύνθετες και να αναπτύξει την κρίση του, που είναι το ζητούμενο (Α' Σκέλος)
- ✓ να συμμετέχει ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία (Β' Σκέλος)
- ✓ γυμνάζει τη σκέψη, διαμορφώνει το πνεύμα και το φρόνημα, μας φέρνει σε επαφή με την επιστήμη, την τέχνη, την πολιτισμική μας κληρονομιά (Α' Σκέλος)
- ✓ καλλιεργεί το συναίσθημα, αποδεσμεύει τις δυνάμεις της ψυχής (Α' Σκέλος)
- ✓ Βοηθά τον νέο να δώσει μορφή στις ιδέες και στα οράματά του (Α' Σκέλος)
- ✓ Από τον τρόπο που οι νέοι μεταχειρίζονται τη γλώσσα εξαρτάται, κυρίως, η σχολική επίδοση και η απόδοση τους σε όλα τα μαθήματα, αφού η πρόσληψη της γνώσης έχει άμεση σχέση με τις γλωσσικές τους δυνατότητες, στις οποίες οφείλεται εν πολλοίς η αντιληπτική ικανότητα και η δεκτικότητα τους. (Α' Σκέλος)
- ✓ Μέσα από όλα τα διδασκόμενα μαθήματα ο μαθητής θα μάθει να προσεγγίζει διάφορες πλευρές της γλώσσας: τη γλώσσα, λόγου χάρη, των Μαθηματικών, της

Φυσικής, της Χημείας, της Ιστορίας, της Κοινωνιολογίας, της Λογοτεχνίας, της Βιολογίας κ.λπ. (Β' Σκέλος)

✓εγγυάται και τη διαφύλαξη της γλωσσικής μας ταυτότητας και κληρονομιάς (Α' Σκέλος)

✓δημιουργείται με την κακομεταχείριση και στρέβλωση των λέξεων (Α' Σκέλος)

✓ποικιλώνυμες εξουσίες, μικρές ή μεγάλες, θέλουν να υπηρετήσουν ανομολόγητες σκοπιμότητες ή να προπαγανδίσουν.[...] Η γλωσσική παιδεία είναι αυτή που θα προσφέρει τις κατάλληλες αντιστάσεις για την προστασία της γλώσσας αλλά και της δημοκρατίας. (Α' Σκέλος)

Κείμενα 2:

✓ να κατανοήσουν τη δύναμη που έχουν οι λέξεις (Α' Σκέλος)

✓ ταξίδι της κατάκτησης της μητρικής μας γλώσσας, με την οποία θα εκφράσουμε τις πιο υπέροχες στιγμές της ζωής μας, τις πιο συγκινητικές, τις πιο δύσκολες (Α' Σκέλος)

✓ η δημιουργία από πολύ νωρίς γλωσσικής κουλτούρας (Β' Σκέλος)

✓ να το παρακινήσουμε να γνωρίσει καλύτερα τη μητρική του γλώσσα, να μάθει τη δομή και τους μηχανισμούς λειτουργίας της, για να μπορεί να τη χρησιμοποιεί σωστά, να κατανοήσει τον πλούτο, την ευελιξία της, τη δύναμή της, να πληροφορηθεί για τη συμβολή της στον παγκόσμιο πολιτισμό. (Α' Σκέλος)

✓ πρέπει εμείς οι ίδιοι να είμαστε πρότυπο αγάπης για τη γλώσσα. Εμείς οι ίδιοι είναι ανάγκη να μιλούμε σωστά Ελληνικά και να αποφεύγουμε να νοθεύουμε το λόγο μας με ξένες λέξεις και εκφράσεις. Να είμαστε πρότυπο φιλιαναγνωσίας, να διαβάζουμε και να συζητούμε λογοτεχνικά ή άλλα βιβλία, πρέπει εμείς οι ίδιοι να είμαστε πρότυπο αγάπης για τη γλώσσα. (Β' Σκέλος)

✓ Επιλέγουμε νεανικά ελκυστικά, εικονογραφημένα, ενδιαφέροντα βιβλία (Β' Σκέλος)

✓ Ενθαρρύνουμε, επίσης, τα παιδιά να ανταλλάσσουν βιβλία (Β' Σκέλος)

✓ Ανταμείβουμε τα παιδιά με βιβλία. (Β' Σκέλος)

✓ Διαλέγουμε βιβλία που έχουν γίνει ταινίες και υποσχόμαστε να δουν την ταινία με την ολοκλήρωση της ανάγνωσης του βιβλίου! (Β' Σκέλος)

✓ το παιδί εσωτερικεύει και τη δομή της γλώσσας, τη γραμματική, το συντακτικό και εμπλουτίζει το λεξιλόγιό του, χωρίς κόπο και άγχος. (Α' Σκέλος)

✓ Γενικά είναι καλό να μιλάμε για την αγάπη στη λογοτεχνία, στη μητρική μας γλώσσα, στη μόρφωση και την καλλιέργεια γενικότερα. (Β' Σκέλος)

✓ όπως εύστοχα το διατυπώνει ο Γ. Μπαμπινιώτης, «προκειμένου για τη μητρική μας γλώσσα, από την ώρα που γεννιόμαστε μέχρι βαθύως γήρατος, διατελούμε μονίμως “μαθητές” της, η δε κατάκτησή της θα είναι πάντα “έργο ζωής”». (Β' Σκέλος)

🔗 Στο υπόδειγμα που ακολουθεί έχει χρησιμοποιηθεί πορτοκαλί γραφή σε σημεία που εμπνεύστηκε ο πομπός από τα κείμενα αναφοράς που μελέτησε. Επίσης, τα επιχειρήματα που «έχτισε» ο/η συγγραφέας έχουν εμπλουτιστεί με τη βοήθεια του υλικού που μελέτησε στις σελίδες της ενότητας του βιβλίου (σελ. 42, 47-48)

Αξιότιμε κύριε Διευθυντή,
Σεβαστοί καθηγητές και σεβαστές καθηγήτριες,

ή

Προς το Συμβούλιο των Καθηγητών

Ως αρχισυντάκτης της σχολικής εφημερίδας, λαμβάνω την πρωτοβουλία να μεταφέρω ορισμένες σκέψεις που, εκτιμώ, ότι εκφράζουν και την πλειοψηφία των συμμαθητών-τριών μου, σχετικά με το σημαίνον μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας. Το μάθημα αυτό έχει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους που με τις κατάλληλες μεθόδους μπορείτε εσείς οι εκπαιδευτικοί-φιλόλογοι να επιτύχετε.

Αναντίρρητα, κύριος στόχος είναι η ολόπλευρη καλλιέργεια των νέων. Αρχικά, το μάθημα **διευρύνει τους πνευματικούς μας ορίζοντες** τόσο μέσα από την **εκμάθηση του λεξιλογίου**, που **διευκολύνει την ανάγνωση και κατανόηση των κειμένων**, τα οποία **εμπλουτίζουν τις γνώσεις μας**, όσο και μέσα από την **εμπέδωση των γραμματικών και συντακτικών κανόνων της γλώσσας**, που μας βοηθούν να εκφράζουμε με σαφήνεια και ακρίβεια τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας. Από αυτή τη σκοπιά, **ενισχύεται η ανταπόκρισή μας σε σύνθετες διαδικασίες**, εφόσον **αναπτύσσεται η κρίση και η φαντασία μας και βελτιώνονται οι σχολικές μας επιδόσεις**. Οι ικανότητες αυτές διευκολύνουν, ασφαλώς, και την επικοινωνία και κοινωνικοποίηση του νέου με τους συνανθρώπους του. Τέλος, το μάθημα στοχεύει να παρακινήσει τη νέα γενιά να γνωρίσει σε βάθος την ελληνική γλώσσα, **ώστε να εμπεδώσει τον καίριο ρόλο που διαδραμάτισε στη διαμόρφωση του εθνικού και παγκόσμιου πολιτισμού**.

Σεβαστοί καθηγητές και σεβαστές καθηγήτριες,

Η επίτευξη των παραπάνω σημαντικών στόχων είναι ανέφικτη χωρίς τη δική σας καταλυτική συμβολή. Ειδικότερα, πρέπει **να δημιουργηθεί από πολύ νωρίς μία γλωσσική κουλτούρα** που θα μας βοηθήσει να αντιληφθούμε τη σπουδαιότητα του μαθήματος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αν η εκπαιδευτική διαδικασία στηριχθεί στον διάλογο μέσα στην τάξη για διάφορα σοβαρά ζητήματα που θίγουν τα κείμενα που μελετούμε, τα οποία **χρειάζεται να είναι ελκυστικά και κατανοητά**. Στο πλαίσιο αυτό, **οι μαθητές και οι μαθήτριες θα εμπνευστούμε από τον καθαρό-συγκροτημένο λόγο των φιλολόγων που μιλούν σωστά τα Ελληνικά, δίχως να διαστρεβλώνουν το νόημα των ελληνικών λέξεων ή να τις υποκαθιστούν με ξένες**. Τέλος, η χρήση της σχολικής βιβλιοθήκης και η ανάθεση εργασιών που θα μας **παρακινήσουν στη φιλιαναγνωσία, καθώς και η ανταλλαγή βιβλίων** μεταξύ συμμαθητών/συμμαθητριών, θα μας φέρουν σε επαφή με τον γραπτό λόγο και θα ενισχύσουν τον λεξιλογικό μας πλούτο που σήμερα ολοένα και φθίνει.

Κλείνοντας, με δεδομένο ότι **η γλώσσα είναι μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις του ανθρώπου, θεμέλιος λίθος του πολιτισμού**, προσδοκώ ότι, εσείς, ως εκπαιδευτικοί και γνώστες του αντικειμένου, θα αναλάβετε τις απαραίτητες πρωτοβουλίες, που θα ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του μαθήματος της

Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, προκειμένου να διασωθεί **το πιο σημαντικό**
αγαθό της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, τα Ελληνικά.

Με σεβασμό,
Ο αρχισυντάκτης της σχολικής εφημερίδας

(395 λέξεις)